

[Jørgen Jørgensen.]
 for det er nødvendigt, at vi her i landet har forskellige brugsstørrelser. Det er ikke alle mennesker, der kan drive en herregård, der er vel flere, der kan drive en bondegård, og der er endnu flere, der kan drive et husmandsbrug på 12—14 tdr. land. Der er nogen, der ikke kan drive nogen af disse ejendomme, men som alligevel på en eller anden måde føler sig knyttet til jorden, til landbruget, og som har mindre ejendomme og stadig vil beholde disse; således bør det også være. Opgaven må være for dansk jordpolitik, for dansk landbrugs politik, at få de forskellige faktorer til at spille sammen på den rigtige måde; til at virke sammen i det samlede landbrugs forskellige produktioner på en sådan måde, at landbruget som — man tør vel ikke bruge udtrykket landets hovederhverv mere, det er altid farligt —, men som et af de erhverv, der er fundamentale for dansk økonomisk livs fremtid, får lov til fortsat at øve en gerning til gavn for vort land i sund harmoni mellem brugen af forskellige størrelser.

Jeg anbefaler på mit partis vegne at stemme for de ændringsforslag, der er stillet til lovforslaget, og at stemme for lovforslaget, som det vil foreligge ved tredje behandling.

Som jeg sagde før, er det klart, at der om et princip, som det, der her er tale om, kan være forskellige meninger. Det er der også indenfor mit parti, og det giver vi naturligvis i et demokratisk samfund gerne råderum for. Det er også en af de selvfølgeligelige frihedsrettigheder, som vi aldrig vil have taget fra os selv, og som vi er villige til at give andre. Men mit parti som sådan har vedtaget at støtte lovforslagets gennemførelse i det høje ting.

Oluf Johansen: Når et forlig afsluttes og forskellige synspunkter finder hinanden i en betydelig sag som denne, anser jeg det for lige så vigtigt, at man tager ordet fra forskellig side og giver det sin tilslutning, som når det drejer sig om en sag, hvor forskellige synspunkter står mod hinanden. Jeg har på mit partis vegne deltaget i alle de forhandlinger, der har ført til det, der er opnået. Jeg vedkender mig resultatet, og jeg anbefaler det høje tings medlemmer at give det deres tilslutning nu ved anden behandling samt ved den endelige vedtagelse ved tredje behandling.

Resultatet er jo noget anderledes, end da forslagene i forrige samling kom hertil

fra folketinget. Ved den fortsatte forhandling er nye muligheder prøvet, og de er nøje overvejet i forhold til det, der var vedtaget i folketinget. Efter folketingets vedtagelse kunne ingen i fremtiden blive ejer af mere end to landbrugsejendomme over 35 000 kr.s jordværdi, arvet eller købt. Det kan man nu mod til udstykning at afstå en femtedel af arealet udover de to ejendommers areal. Vel skulle et stort antal store landbrugsejendomme ved toejendoms-systemet efterhånden komme i handelen, men det var ikke på forhånd givet, at statens jordlovsudvalg anså det for fordelagtigt i alle tilfælde at benytte forkøbsretten, og selvom man gjorde det, var det vel ikke sikkert, at man frasolgte mere end en femtedel til udstykning; og for at opnå det måtte statens jordlovsudvalg købe hele gården og gå ind i en omfattende administration, enten som fortsat ejer eller ved realisation. Nu kan man nøjes med at overtage en femtedel til udstykning og derved sikre sig den bedst egnede jord, først til tillægsjord og så til nye brug. Yderligere har man den fordel, at man får denne jord inden 1954. Hvad dette betyder for at få tillægsjord frem hurtigt, behøver jeg ikke at understrege.

Løvrigt drejer det sig om et lovgivningsarbejde så omfattende, at man må anse det for rimeligt, at de forhandlinger, der var påbegyndt i folketinget, når der var grundlag for det, blev videreført i landstinget. Det betyder ikke landsting mod folketing. Alle ved, at rigsdagsarbejdet i stor udstrækning bygger på partierne og på partimøderne. Det er de samme partier og deres partimøder, der hele tiden står bag forhandlingerne, enten de er ført det ene eller det andet sted. Der er ingen konfliktsituation, men forhandlingerne har spændt over længere tid, og det kan så tilføjes, at på det tidspunkt, da forslagene kom til landstinget med folketingets retningssigende linie, var tiden modnet til forhandling med forlig og enighed som mål.

Vi har ført disse forhandlinger på baggrund af en tid, i hvilken pengerigelighed, dyrtid og næsten fuld beskæftigelse til den ene side sammen med voksende mekanisering i det største landbrug til den anden side måtte skyde udstykningsspørgsmålet i baggrunden; men mange vil vist erkende, at disse forhold i høj grad er præget af øjeblikket, og at der atter vil komme en dag, hvor oprettelse af nye hjem og tillægsjord til indeklemt husmænd vil give en naturlig afbalancering af vor samfunds-